

Mạng thông tin quốc gia AT - VSLĐ phục vụ công tác quản lý và phương hướng hoạt động trong những năm tới

*Cục An toàn lao động
Bộ Lao động-Thương binh và Xã hội*

I- HOẠT ĐỘNG MẠNG THÔNG TIN NĂM 2004

Hoạt động thông tin, tuyên truyền ATVSLĐ-PCCN của Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội trong năm qua đã được triển khai thực hiện có hiệu quả với nhiều hình thức phong phú, đa dạng. Các hoạt động này không chỉ được đẩy mạnh trong việc thông tin, tuyên truyền Tuần lễ quốc gia ATVSLĐ-PCCN; nâng cao nhận thức của người sử dụng lao động và người lao động; tuyên truyền các phương pháp cải thiện điều kiện lao động mới, mà còn góp phần tích cực vào công tác quản lý Nhà nước về ATVSLĐ. Đạt được kết quả này là do những nỗ lực tích cực của các cơ quan thành viên mạng thông tin quốc gia trong việc tham gia, phối hợp đồng bộ và có hiệu quả các hoạt động tuyên truyền, phổ biến các thông tin về ATVSLĐ-PCCN.

1. Hoạt động hợp tác, trao đổi thông tin trong nước giữa các cơ quan thành viên mạng

Kể từ khi thành lập năm 1997 đến nay, mạng thông tin quốc gia AT - VSLĐ đã và đang đóng góp hiệu quả vào sự phát triển mối quan hệ hợp tác giữa các cơ quan quản lý Nhà nước; các tổ chức đại diện cho người sử dụng lao động (NSDLĐ) và người lao động (NLĐ); các cơ quan nghiên cứu và giảng dạy về AT-VSLĐ trong các hoạt động:

a) Trao đổi thông tin, kinh nghiệm và hợp tác triển khai thực hiện các chương trình, dự án

- Tổ chức các hội nghị, hội thảo mang tính liên ngành giữa các cơ quan thành viên mạng thông tin quốc gia như: Hội nghị thường niên "Mạng thông tin quốc gia AT - VSLĐ lần thứ 7", hội thảo "An toàn vệ sinh lao động trong sản xuất nông nghiệp và trong các doanh nghiệp vừa và nhỏ", hội thảo "Triển khai dự án tăng cường năng lực AT-VSLĐ trong nông nghiệp", hội thảo "An toàn trong xây dựng"; hội thảo "Chính sách quốc gia về AT-VSLĐ"; hội thảo "AT-VSLĐ trong khai thác than"; hội thảo "Chính sách bồi thường và bảo hiểm xã hội đối với người bị bệnh bụi phổi silic" □ và tham gia tổ chức và tham dự các hội nghị, hội thảo của các Bộ, ngành: "Chăm sóc sức khỏe người lao động trong nông nghiệp, làng nghề & các DNVN", hội thảo "Công đoàn với công tác ATVSLĐ, bảo vệ môi trường trong sản xuất nông nghiệp, tiểu thủ công nghiệp", hội thảo "An toàn điện nông thôn"...
- Phối hợp và triển khai các chương trình, đề tài, dự án, như: "Chương trình phòng chống tai nạn thương tích; đề án "Giảm thiểu tai nạn lao động"; đề tài "Đánh giá tình hình làm thêm giờ không đúng qui định tại các doanh nghiệp ngoài quốc doanh", khảo sát "ATVSLĐ trong khai thác than" □ Năm 2004, dự án RAS/04/M01/JPN PAN về tăng cường năng lực an toàn vệ sinh lao động trong nông nghiệp ở Việt Nam đã được ký kết giữa Bộ LĐTBXH và Chính phủ Nhật bản thông qua Tổ chức lao động quốc tế ILO, nhằm nâng cao hiểu biết, kiến thức về ATVSLĐ, cải thiện điều kiện lao động trong sản xuất nông nghiệp.

b) Phối hợp tổ chức Tuần lễ quốc gia ATVSLĐ-PCCN và lễ mít tinh kỷ niệm Ngày thế giới về ATVSLĐ -28/4.

- Bộ Lao động-Thương binh và Xã hội đã phối hợp chặt chẽ với Bộ Y tế, Bộ Công An, Tổng Liên đoàn lao động VN và các cơ quan thành viên trong việc xây chủ đề, lựa chọn địa phương trọng điểm phát động Tuần lễ quốc gia và phối hợp tổ chức các hoạt động của Tuần lễ, như: mít tinh, triển lãm, thăm các gia đình nạn nhân...
- Lễ mít tinh kỷ niệm "Ngày thế giới về an toàn và vệ sinh lao động 28/4" năm nay được tổ chức thành công tại thành phố Hạ Long, Quảng Ninh với sự tham gia, phối hợp của các cơ quan quản lý Nhà nước về ATVSLĐ (cũng là các cơ quan thành viên mạng) và cán bộ và công nhân vùng mỏ.

Với việc tổ chức thành công hai sự kiện này, công tác ATVSLĐ-PCCN đã và đang đạt được những kết quả đáng kể trong việc nâng cao nhận thức, ý thức và trách nhiệm của các cấp, các ngành, của người sử dụng lao động và người lao động, đưa công tác ATVSLĐ trở thành phong trào quần chúng phát triển rộng khắp trong cả nước.

2- Hoạt động thông tin, tuyên truyền về ATVSLĐ tới người sử dụng lao động và người lao động

a) Phát hành các ấn phẩm thông tin, tuyên truyền

Năm 2004, cùng với việc phát hành ấn phẩm thông tin, tuyên truyền của các cơ quan thành viên mạng, Cục An toàn lao động- Bộ LĐTBXH đã phát hành một khối lượng lớn các ấn phẩm thông tin về ATVSLĐ tuyên truyền về luật pháp, chính sách ATVSLĐ; an toàn trong sử dụng thuốc bảo vệ thực vật, an toàn sử dụng điện nông thôn, an toàn máy cơ khí, hàn, an toàn trong khai thác mỏ... Đã có hơn 23.000 tranh áp phích, 31.000 tờ rơi và gần 12.000 các loại sách về ATVSLĐ-PCCN đã phát hành trong thời gian phát động Tuần lễ quốc gia lần thứ 6; Phát hành định kỳ hàng quý 3 tháng/lần bản tin ATVSLĐ bằng tiếng Việt, 1 số bản tin ATVSLĐ bằng tiếng Anh và phát định kỳ cho các thành viên mạng thông tin quốc gia về ATVSLĐ□

b/ Thông tin, tuyên truyền trên các báo, tạp chí, truyền thanh, truyền hình, phối hợp với các Bộ, ngành, địa phương đẩy mạnh công tác thông tin tuyên truyền, hàng trăm cuộc tọa đàm, gần 4000 tin, phóng sự được phát trên các kênh của Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam, Đài Phát thanh và Truyền hình các địa phương. Lần đầu tiên nội dung an toàn, vệ sinh lao động được đưa vào chương trình giải trí "Chiếc nón kỳ diệu" (VTV3). Trong dịp Tuần lễ quốc gia về ATVSLĐ - PCCN, công tác thông tin, tuyên truyền đã được tổ chức thường xuyên, rộng rãi, có chiều sâu trên các phương tiện thông tin đại chúng và trên các báo, tạp chí. Nhiều báo, tạp chí đã có những chuyên san, chuyên đề riêng về an toàn vệ sinh lao động.

c/ Ứng dụng công nghệ thông tin điện tử trong quản lý

Nhằm đáp ứng nhu cầu trao đổi, thông tin giữa các các cơ quan thành viên mạng đạt hiệu quả cao nhất, trang thông tin điện tử Website của Cục đã được nâng cấp, bổ sung nhiều trang, mục mới. Địa chỉ truy cập mới là www.dosmolisa.gov.vn. Trang Web của Cục bao gồm 9 chuyên mục: Tin tức; Hỏi đáp; Giới thiệu các văn bản pháp quy; Các hoạt động hợp tác; tài liệu về ATVSLĐ; Tình hình tai nạn lao động; Tuần lễ quốc gia về ATVSLĐ; Các đề tài nghiên cứu; Danh sách các thành viên mạng thông tin quốc gia về ATVSLĐ. Hiện tại, các phòng chức năng trong Cục cũng đã được nối mạng Internet, nhằm khai thác thông tin, dữ liệu phục vụ chính công tác quản lý ATVSLĐ.

3- Thông tin phục vụ công tác quản lý nhà nước về ATVSLĐ

- Hướng dẫn, phổ biến các văn bản quy phạm pháp luật, đặc biệt các văn bản quy phạm pháp luật mới ban hành như:
 - Chỉ thị số 20/2004/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ ngày 8/6/2004 về tăng cường công tác an toàn vệ sinh lao động trong nông nghiệp;
 - Nghị định số 113/2004/NĐ-CP của Chính phủ ngày 16/4/2004 quy định xử phạt hành chính về hành vi vi phạm pháp luật lao động;
 - Thông tư số 10/2003/TT-BLĐTBXH hướng dẫn việc thực chế độ bồi thường và trợ cấp đối với người lao động bị tai nạn lao động, bệnh nghề nghiệp;
 - Thông tư số 15/2003/TT-BLĐTBXH ngày 03/6/2003 của Bộ LĐTBXH hướng dẫn thực hiện làm thêm giờ theo quy định của Nghị định số 109/2002/NĐ-CP ngày 27/12/2002;
 - Thông tư số 16/2003/TT-BLĐTBXH ngày 03/6/2003 của Bộ LĐTBXH hướng dẫn thực hiện thời giờ làm việc, thời giờ nghỉ ngơi đối với người lao động làm các công việc có tính thời vụ hoặc gia công hàng xuất khẩu theo đơn đặt hàng;
 - Thông tư số 23/2003/TT-BLĐTBXH ngày 03/11/2003 của Bộ LĐTBXH quy định, hướng dẫn thủ tục đăng kí và kiểm định các loại máy, thiết bị, vật tư, các chất có yêu cầu nghiêm ngặt về ATVSLĐ...
- Kịp thời thông tin các hỏi đáp, trả lời các văn bản, đơn, thư hỏi về các chế độ, chính sách ATVSLĐ, Bảo hộ lao động;
- Thông tin về phương pháp cải thiện điều kiện lao động mới (WISE, WIND); Hệ thống quản lý ATVSLĐ của ILO để khuyến khích NSDLĐ và NLĐ tự cải thiện điều kiện lao động, nhằm thực hiện tốt các quy định pháp luật về ATVSLĐ;
- Thông tin về các hoạt động xây dựng văn bản, chế độ, chính sách, như : Xây dựng chương trình quốc gia về ATVSLĐ; Xây dựng Thông tư liên tịch hướng dẫn việc khai báo, điều tra, lập biên

bản, thống kê, báo cáo tai nạn lao động; Qui trình kiểm định nổi hơi, thiết bị chịu áp lực; Ban hành danh mục nghề, công việc nặng nhọc, độc hại, nguy hiểm (NN, ĐH, NH) và đặc biệt NN, ĐH; Thuật ngữ về ATVSLĐ...

4. Hợp tác quốc tế

Là thành viên của mạng thông tin ATVSLĐ khu vực Đông Nam Á (ASEAN-OSHNET), Cục An toàn lao động thường xuyên giữ mối liên hệ trao đổi, cập nhật thông tin ATVSLĐ với các thành viên mạng. Năm 2004, Cục An toàn lao động đã tham dự hội nghị Mạng thông tin ATVSLĐ khu vực ASEAN lần thứ 5 tại Thái Lan, với tư cách là Phó Chủ tịch điều hành và tiếp nhận đăng cai hội nghị Mạng thông tin ATVSLĐ khu vực ASEAN lần thứ 6 (tháng 4/2005) tại Việt Nam. Đến nay, Cục An toàn lao động đã hoàn thành các thủ tục để tổ chức hội nghị trên, Cục cũng đã thường xuyên phối hợp với Ban thư ký ASEAN để chuẩn bị các điều kiện cần thiết cho hội nghị.

Để phục vụ tốt cho công tác quản lý nhà nước về ATVSLĐ, tiến tới hội nhập kinh tế quốc tế, Cục An toàn lao động đã và đang duy trì và mở rộng các quan hệ hợp tác quốc tế với Tổ chức lao động quốc tế (ILO); Bộ Y tế - Lao động và Xã hội Nhật Bản, tổ chức JICA, JISA (Nhật Bản); Bộ Lao động và cơ quan ATVSLĐ Hàn Quốc (KOSHA), CHLB Đức, Đan Mạch, Luychxambua để tranh thủ sự giúp đỡ của bạn và trao đổi thông tin, học hỏi, nâng cao kiến thức về ATVSLĐ.

II-NHỮNG TỒN TẠI VÀ GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC

1. Những tồn tại

- **Cơ sở vật chất, trang thiết bị thông tin còn thiếu**, nguồn kinh phí phục vụ cho công tác thông tin còn rất hạn chế; hoạt động cung cấp thông tin của mạng là miễn phí, nên phần nào đã làm hạn chế sự phát triển của mạng thông tin quốc gia về ATVSLĐ;
- **Đội ngũ làm công tác thông tin tuyên truyền về AT-VSLĐ** còn bất cập; ở các địa phương, cán bộ thực hiện chủ yếu là kiêm nhiệm, vì vậy còn nhiều hạn chế về mặt chuyên môn, thời gian cũng như kinh nghiệm trong công tác thông tin, tuyên truyền về AT - VSLĐ;
- **Việc cung cấp, phổ biến các thông tin cần thiết** về AT - VSLĐ phục vụ cho các doanh nghiệp, cơ sở còn sơ sài, chưa kịp thời, nhất là các thông tin có tính chất hướng dẫn chi tiết hoặc trợ giúp cụ thể cho công tác an toàn, vệ sinh lao động ở doanh nghiệp, cơ sở; việc thu thập, lưu trữ, phân tích thông tin từ cơ sở ở nhiều Bộ, ngành, địa phương để phục vụ cho công tác quản lý chưa được đầy đủ, kịp thời và còn thiếu chính xác.
- Hoạt động của Mạng thông tin quốc gia về ATVSLĐ còn chưa kịp thời đáp ứng, phục vụ cho công tác quản lý nhà nước về ATVSLĐ.

2. Giải pháp khắc phục

- Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất và đào tạo các cán bộ có chuyên môn, nghiệp vụ chuyên trách về mạng thông tin điện tử ;
- Mở rộng và nâng cao chất lượng các hoạt động thông tin, tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức, trách nhiệm của người sử dụng lao động, người lao động; tích cực phối hợp với các phương tiện thông tin đại chúng, bộ máy chính quyền cấp cơ sở, các đoàn thể xã hội như Công đoàn, Hội Phụ nữ, Hội Nông dân trong tuyên truyền phổ biến các thông tin về AT-VSLĐ;
- Củng cố và mở rộng hợp tác quốc tế, tranh thủ sự trợ giúp của quốc tế nhằm cải thiện cơ sở vật chất, phương tiện và đào tạo nâng cao nghiệp vụ đội ngũ phục vụ cho công tác thông tin, tuyên truyền.
- Xây dựng hệ thống lưu trữ tài liệu về AT-VSLĐ, hướng dẫn doanh nghiệp, cơ sở phương pháp thống kê, phân tích cơ sở dữ liệu thông tin.

III - PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ THỰC HIỆN CÔNG TÁC MẠNG THÔNG TIN AT-VSLĐ NĂM 2005

1. Tiếp tục đổi mới và nâng cao chất lượng hoạt động của mạng nhằm nâng cao hiệu quả phục vụ công tác quản lý Nhà nước về ATVSLĐ;
2. Củng cố và tăng cường sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan thành viên Mạng thông tin quốc gia; mở rộng mạng lưới các cơ quan thành viên mạng xuống tận cơ sở, doanh nghiệp nhằm tạo ra một mạng lưới thông tin liên tục, sâu sát và kịp thời;

3. Đẩy mạnh triển khai các hoạt động thông tin, tuyên truyền trong những năm tới theo hướng đa dạng các hình thức thông tin và ứng dụng các công nghệ thông tin mới trong thu thập, phân tích, xử lý và truyền tải dữ liệu. Trước mắt, cần tổ chức thực hiện tốt công tác thông tin tuyên truyền cho Tuần lễ quốc gia lần thứ 7 và Hội nghị mạng thông tin ATVSLĐ khu vực ASEAN lần thứ 6 được tổ chức vào tháng 4 năm 2005;
4. Mở rộng hoạt động thông tin, tuyên truyền ATVSLĐ trong nhiều lĩnh vực, ngành nghề trong đó tập trung vào các ngành nghề có nguy cơ cao về tai nạn lao động, bệnh nghề nghiệp như điện, xây dựng, khai thác khoáng sản; ưu tiên thông tin - tuyên truyền, phổ biến kiến thức trong nông nghiệp và các làng nghề;
5. Kịp thời cập nhật thông tin mới về các thành viên mạng thông tin, in và phát hành danh bạ mạng thông tin quốc gia về ATVSLĐ và hướng dẫn cơ sở xây dựng, lưu trữ hệ thống dữ liệu về ATVSLĐ của cơ sở;
6. Từng bước chuyên môn hoá đội ngũ cán bộ làm công tác thông tin, tuyên truyền cả về chuyên môn ATVSLĐ và nghiệp vụ thông tin, tuyên truyền;
7. Phối hợp với các thành viên trong mạng, với các cơ quan thông tin đại chúng để tổ chức tốt hội nghị quốc tế về OSH - ASEAN
8. Tăng cường kiểm soát và nâng cao chất lượng các ấn phẩm thông tin tuyên truyền
9. Tham gia xây dựng chương trình đầu tư từ Chính phủ làm thay đổi về chất và lượng thông tin theo phương hướng Chính phủ điện tử. Đồng thời mở rộng hợp tác để tranh thủ sự trợ giúp của các tổ chức quốc tế về kinh phí, thiết bị, kỹ thuật để duy trì, phát triển mở rộng hoạt động thông tin, tuyên truyền ATVSLĐ./.